

KIAULIŲ PLAUČIŲ PAŽEIDIMŲ, BŪDINGŲ ENZOOTINEI PNEUMONIJAI, VERTINIMAS IR SUKĖLĖJO *MYCOPLASMA HYOPNEUMONIAE* IDENTIFIKAVIMAS

Jūratė Šiugzdaitė¹, Henrikas Žilinskas¹, Kristina Garlaitė²

¹Lietuvos veterinarijos akademija, Tilžės g. 18, LT–47181 Kaunas; tel. (8~37) 36 23 92; faks. (8~37) 36 24 17; el. paštas: jurate.saugzdaite@lva.lt

²„Linas ir Viza“, Veterinarijos centras, Smėlynės g. 2c, LT–5319 Panevėžys; tel. 8 (~455) 50 73 25;

Santrauka. Kiaulių enzootinė pneumonija (sukėlėjas *Mycoplasma hyopneumoniae*) – lėtinė kiaulių liga. Jos diagnozė nustatoma kompleksiniais tyrimais. Vienas iš tokių – plaučių pažeidimų vertinimas pagal R. F. Goodwin ir P. Whittlestone rekomenduotą metodiką (1968). Sergančių enzootinė pneumonija kiaulių plaučių pažeidimai skiriasi nuo kitų mikroorganizmų (*Haemophilus parasuis*, *Actinobacillus pleuropneumoniae*, *Pasteurella multocida*) sukeltų pažeidimų.

Tyrimams buvo atrinktos 187–206 dienų 396 kiaulės iš devynių skirtingų fermų (po 44 kiaules). Plaučių pažeidimai, būdingi enzootinei pneumonijai, vertinti paskerdus kiaules skerdyklose. Plaučiai su pažeidimais atrinkti mikrobiologiniams tyrimams (mikoplazmų atžvilgiu). *Mycoplasma hyopneumoniae* (*M. hyopneumoniae*) iš plaučių mėginių išskirta metodais, taikomais Danijos veterinarijos laboratorijoje (Friis, 1975).

M. hyopneumoniae iš plaučių išskirta ir identifikuota diskų augimo slopinimo (DGI) reakcija 80,6% atveju. Enzootinės pneumonijos sukėlėjo genetinei įvairovei nustatyti iš kiekvienos fermos išskirtų mikoplazmų padermes tyrėme atsitiktinės amplifikacijos polimorfines DNR (AAPD) analizės metodu. Tyrimai parodė, kad mažo specifiškumo pradmuo generavo PGR amplifikavimo produktus, būdingus *M. hyopneumoniae* rūšiai. Atsitiktinės amplifikacijos polimorfines DNR analizės metodu nustatyta išskirtų *M. hyopneumoniae* padermių genetinę įvairovę.

Raktažodžiai: enzootinė pneumonija, plaučių pažeidimai, atsitiktinė amplifikacijos polimorfine DNR.